Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 45. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 9-го БЕРЕЗНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 9, 1984 No. 45. VOL. XCI.

„ПРИЙШОВ КОБЗАР В СТОЛИЦЮ ДИПЛОМАТІВ... ЩОБ ПРО ЗАБУТИХ СВІТОВІ СКАЗАТИ"

Нюйоркська громада відзначила роковини Т. Шевченка

Ню Йорк (В. Л-ць). — Українська зорганізована громада у метрополітальному Ню Йорку гідно і велично відзначила, з ініціятиви Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій і при співпраці Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА та мішаного хору „Думка" безсмертного Кобзаря Тараса Шевченка у 170-річчя його народин і 123-ту річницю смерти.

Незмінною і незаперечною є правда, що Т. Шевченко є основоположником української державницької думки і надхненником революційного перевороту та відродження українського народу. І може тому, а ще більше з пошани до його особи, громада чисельно виповнила велику авдиторію середньої школи ім. Вашінгтона Ирвінга у неділю, 4-го березня ц.р., щоб вшанувати великого українця-патріота і гуманіста, поезії якого зібрані у Кобзарі стали настільною книгою кожного свідомого українця в Україні і на поселеннях в країнах вільного світу.

На творчості поета побудував свою добре опрацьовану доповідь президент Ради НТШ і голова НТШ в Америці д-р Ярослав Падох, кажучи, що трагічним і героїчним було життя і творчість Шевченка, і тут немає нічого дивного, бо ціла нація була в неволі. Шевченко був свідомий того, що його нарід може звільнитися з-під ярма неволі тільки шляхом революції, через скинення кайданів і окроплення волі власною кров'ю. Покищо заповіти Шевченка ще не здійснені, — заявив прелегент, — світом правлять ще закони сатрапів, які зазирають, чи нема ще де країни, щоб загарбать. Д-р Я. Падох закликав українську діяспору перевірити її відношення до України у ці Шевченківські дні, бо не можемо, як казав Пророк, „спати на волі".

Святочний концерт у поклоні Т. Шевченкові розпочав чудовий під кожним оглядом добре зіспіваний мішаний хор „Думка" під диригентурою Семена Комірного і музичним супроводом Тетяни Поташко. Прозвучав могутньо і переконуючо „Заповіт", муз. М. Вербицького, соліст Ігор Зам'ятий, в новій інтерпретації, що його присутні, біля 500 осіб, прослухали стоячи із запертим віддихом.

Після доповіді д-ра Я. Падоха, згаданий хор у першій частині відспівав ще „Садок вишневий коло хати", муз. Б. Вахнянина; „Чи ми ще зійдемося знову?", муз. С. Людкевича із солістами Аллою Новицькою-Грогуль і Борисом Кекішом; „У перетику ходила", муз. Л. Ревуцького і „Хустина", також муз. Л. Ревуцького із солістами Святославою Качарай і Василем Тершаківцем.

Після короткої перерви виступив Едвард Іванко, тенор — співак американських і канадських оперних театрів при акомпаньяменті Т. Поташко і під загальне захоплення публіки відспівав: „У гаю-гаю", муз. Д. Січинського; „Три шляхи", муз. Я. Степового, і „Огні горять", муз. М. Лисенка. Присутні нагороджували співака теплими і довготривалими оплесками.

Поему Т. Шевченка „Утоплена" фахово читала Оля Кириченко-Шуган, а чотири останні пісні — „Лічу в неволі", муз. Д. Січинського; „Сонце заходить", муз. В. Іконника; „Чи Ти мене, Боже" муз. А. Гнатишина і „Шевченкові" — кантату для мішаного хору в супроводі фортепіяно, слова К. Малицької, муз. К. Стеценка — знову виконав хор „Думка", викликавши бурю оплесків вдячної пуб-

Закінчення на ст. 3.

Пам'ятник Т. Шевченка у Вашінгтоні.

Ол. Неприцький-Грановський

БЛАГОСЛОВИ...

(На відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінгтоні)

Благослови, Всевишній Боже,
Великий задум символічний,
Бо в нім палає серцем кожен
Син України — в доказ вічний,
Що ти живеш в віках, Тарасе,
Й сумління будиш скам'яніле
Пророчим словом... А в нім наше
Минуле в славі гомоніло.

Благослови, Єдиний Боже,
Споруду з бронзи і граніту —
Вона, можливо, допоможе
Позбутись людських пут і гніту.
Бо в ній живе любов до волі
Та у призначення Вкраїни.
Встає вона із сліз, із болів,
І віри в історичні зміни.

Благослови той час, о Боже,
Коли святі глибокі думи
Спалять вогнем гадюче ложе,
А нам засурмлять срібні сурми...
Коли, забувши кривди давні,
Разом, об'єднані віднині, —
Ми створим вартості державні
Великій, гордій Батьківщині.

В. МОНДЕЙЛ ТРАТИТЬ ҐРУНТ ПІД НОГАМИ

Вашінгтон. — Несподіваний зріст популярности сенатора Ґері Гарта з Кольорадо і його перемоги зокрема в Ню Гемпширі і останньо у Вермонті, де він здобув понад 70 відсотків усіх голосів, а його противник Волтер Мондейл тільки 20 відсотків, змусили політичних спостерігачів, коментаторів і аналітиків, а тимбільше дослідні інститути, ближче приглянутися цьому цікавому явищу.

Немає сумніву, що принайменше у початковій стадії Ґ. Гарт з підрядного кандидата виріс у грізного конкурента для майже „урядового" кандидата, колишнього віцепрезидента В. Мондейла. У зв'язку з правиборами, які тепер проходять в багатьох стейтах ЗСА, Інститут дослідів публічної опінії Гарріса проголосив у вівторок, 6-го березня ц.р., висліди останнього опиту з якого виходить, що колишній член урядового естаблішменту за президентури Джиммі Картера тратить грунт під ногами, а головно підтримку у виборців. З-посеред 1,277 запитаних виборців тільки 37 відсотків думають, що В. Мондейл є сильною індивідуальністю. В серпні минулого року цей відсоток становив 47 відсотків, а в кінці 1983 року цей відсоток був значно вищий.

Чимраз більше виборців переконуються, що Мондейл надто тісно пов'язався з великими групами. Маєть ся на думці найбільшу профспілку Американську федерацію праці — Конгрес індустріяльних організацій, Об'єднання американських жінок, серед яких переважає фемінізм і вимога абсолютної рівности з чоловіками у всіх відношеннях включно з військовою ділянкою, партійні „боси", рішення яких він виконує беззастережно та з іншими силами, які не конче думають про інтереси З'єданих Стейтів Америки, а радше обмежуються до своїх льокальних чи станових проблем. Так принаймі думає, як подає Інститут Гарріса, 60 відсотків запитаних і серед них 49 відсотків демократів; 48 відсотків не схвалюють підхліблювання Мондейла до АФЛ-КІО.

Запитані хто дав би собі краще раду з важкими ситуаціями і з Совєтським Союзом, майже 49 відсотків заявили, що президент Роналд Реґен, а тільки 36 відсотків віддали перевагу Мондейлові. Також здецидована більшість запитаних підтвердили, що їм повністю відповідає спосіб керівництва Р. Реґена закордонною і оборонною політикою, розв'язка питання в Центральній Америці, на Близькому Сході, в Европі та інших частинах світу. Багато виборців з обуренням згадують часи втрати престижу Америки, особливо спроби рятування американських закладників в Ірані тощо.

У СВІТІ

ЧЕСЬКИЙ ДИСИДЕНТ Ярослав Ліс, ім'я якого широко відоме тому, що він станув в обороні Хартії '77', групи в обороні прав людини, закінчив свою кару ув'язнення і його звільнили з тюрми. Я. Ліс, колишній передовий член чеської комуністичної партії, відсидів свою кару в цілості, не зважаючи на те, що у нього недуга серця. Він був арештований в 1983 році та засуджений на 14 місяців тюрми.

ПОЛЬСЬКІ ОФІЦІЙНІ чинники подали до загального відома, що вони почали інвестиґацію у справі католицького священика Станіслава Малковского, який виголосив проповідь у варшавському костьолі, де перед тисячами людей скритикував комуністичний уряд. Поліція зробила ревізію в його помешканні і, як повідомляє речник польського уряду, при тому знайдено 56 нелеґальних документів.

РЕЧНИК ПОЛЬСЬКОГО уряду повідомив офіційно, що поліція насильно годує члена „Солідарности", який перебуває в тюрмі та на знак протесту переводить голодівку. Це вперше польський уряд відверто признався до того, що змушує до їди в'язнів, які голодують в чотирьох тюрмах, вимагаючи для себе прав політичних в'язнів.

ВІДОМИЙ В НІМЕЧЧИНІ час публічного „карнавалу" перед початком Великого Посту у надренських провінціях приніс того року подвійну кількість жертв, як минулого року. Як повідомляє німецька преса, в часі карнавалу загинуло 30 осіб, а 1,000 було поранених, в більшості в наслідок пияцтва.

В ЗІМБАБВЕ, ПІВДЕННА Африка, відкрили могилу, в якій поховано 4,000 повстанців та цивільного населення з часів семирічної громадянської війни. Могила знаходиться у віддалі 100 миль на схід від столиці країни і речники теперішнього уряду приписують вину за цей масовий морд Іянові Смітові, прем'єр-міністрові білої раси, в часі громадянської війни. І. Сміт, який тепер є одним із 20-ти білих послів 100-членного парляменту, заперечує свою причетність, стверджуючи, що такі масакри є типові для кожної громадянської війни.

ОДИН ІЗ РИМСЬКИХ щоденників інформує, що Ватикан плянує зірвати свої дипломатичні зв'язки з Тайваном в надії, що це допоможе у встановленні дипломатичних зв'язків з Китаєм. Згідно з вістками, Ватикан має залишити в Тайвані лише апостольського делегата, який не має дипломатичного стажу.

ОДИН З НАЧАЛЬНИКІВ в'язниці в Белфасті, Ірляндія, загинув від пострілу біля своєї хати на очах дружини і трирічної донечки. Ірляндська Республіканська Армія признається до виконання цього вбивства тому, що у в'язниці, де працював вбитий, знаходяться засуджені за тероризм ірляндські повстанці.

МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ цивільного летунства 20 голосами проти 2 засудила СССР за зістрілення корейського літака, що закінчилося смертю 269 цивільних пасажирів у вересні 1983 року. У рішенні проводу цієї організації прийнято внесок ЗСА, що військові чинники СССР не вичерпали всіх можливостей зідентифікувати корейський літак і не дали доказів, що цей літак мав шпигунські завдання. Представник совєтського уряду однак далі обстоює своє обвинувачення щодо шпигунства.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ Іраку сильно запротестував проти оскарження ЗСА, що іракські війська вживають у війні з Іраном хемічні засоби, закидаючи Урядові ЗСА „політичну дволичність". Але він не заявив ясно, що Ірак такої зброї у себе не має.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц, виходячи з Капітолю, де він брав участь у переслуханні різних комісій, а зокрема комісії Палати Репрезентантів, яка розглядає можливість збільшення допомоги для Ель Сальвадору, був поденервований, на що звернули увагу кореспонденти і запитали його про причину. Шулц відповів, що він розчарований поставою деяких законодавців в комісіях і не розуміє їхньої логіки. З одної сторони вони нібито погоджуються, що престиж З'єднаних Стейтів Америки треба за всяку ціну зберігати у світі, а з другої не погоджуються з урядовими програмами допомоги, без яких жадний Уряд в Білому Домі не може обійтися. Дж. Шулц мав на думці допомогу для Ель Сальвадору, яку на Капітолі не тільки хочуть обмежити, але цілковито припинити, а для цього все знаходиться якась причина: непошанування прав людини теперішнім урядом, чи кандидатура Роберто д'Обюссона на президента. „Ми маємо проблему, яку треба розв'язати", — заявив Шулц кореспондентам, — „а не втікати від неї".

РЕЧНИКИ ДЕРЖАВНОГО департаменту заявили, що християнсько-демократична партія в Ель Сальвадорі домагається, щоб скрайньо правий кандидат на президента, який правдоподібно тісно пов'язаний з „бригадами смерти" Роберто д'Обюссон зрезиґнував із своїх амбіцій, або, щоб його дискваліфікувала конституційна комісія, бо він не притримується ніяких моральних засад у своїй політичній діяльності і тому може принести тільки шкоду Ель Сальвадорові. На доказ свого твердження і вимог демократи вказали на підозріння вбивства архиєпископа Оскара Арнульфо Ромеро в березні 1980 року людьми д'Обюссона. Президентські вибори в Ель Сальвадорі відбудуться 25-го березня ц.р.

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКОГО уряду Гельмут Коль, який перебуває тепер у З'єднаних Стейтах Америки, обороняє право Німеччини продавати зброю для Савдійської Арабії й інших арабських держав, не зважаючи на застереження американських урядових чинників. „Ми маємо певні зобов'язання супроти Ізраїля, — заявив Коль кореспондентам у Вашінгтоні, але ми не хочемо зривати співпраці з мусулманськими народами".

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ ще й досі не дав своєї виразної підтримки для колишнього віцепрезидента Волтера Мондейла. Роберт М .Шрам, високий урядник в бюрі сен. Е. Кеннеді, заявив, що Мондейл телефонічно розмовляв з Кеннеді після передвиборів в Мейні 20-го лютого і від того часу між ними не було жадних розмов. Шрам також підкреслив, що сен. Кеннеді не підтримуватиме жадного з кандидатів аж до часу демократичної Конвенції в липні ц.р.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Джиммі Картер заявив під час телевізійного інтерв'ю, що демократи можуть перемогти у виборах Роналда Реґена, якщо поступатимуть розумно і об'єднано. На думку Картера треба випрацювати таку політичну стратегію, яка знищила б „штучну персональну атрактивність" теперішнього Президента. Крім того Дж. Картер заявив, що тепер ще передчасно робити висновки з передвиборів і передбачати хто саме буде демократичним кандидатом на президента. Його персональним вибором є однак Волтей Мондейл, який має вже практику на державному пості. Перші його неуспіхи у передвиборах він, мовляв, перетриває і номінацію отримає, — заявив Картер.

НЕҐРИТЯНСЬКИЙ ПРОПОВІДНИК і один з кандидатів на президента від Демократичної партії Джессі Джексон критикує тепер обидвох передових кандидатів, сенатора Ґері Гарта і Волтера Мондейла, і каже, що вони обидва говорять про поступ, але на практиці не виносять нових ідей і не критикують достатньо політики президента Роналда Реґена. Досі ще ні один з названих кандидатів не заявився за розв'язкою багатьох важливих політичних, мілітарних, соціяльних та інших питань, а Мондейл, хоч був підтриманий організованим жіноцтвом, не зайняв становища до проблеми рівноправности чи висунення жінки на віцепрезидента. Обидва кандидати, на думку Джексона, належать чи належали до естаблішменту і тому вони не здібні на переведення радикальних реформ будь-якого характеру, які змінили б обличчя Америки.

Починається весняний семестр на Філії УКУ у Філядельфії

Філядельфія. — У вівторок, 13-го березня, о год. 7:30 вечора відбудеться тут на Філіїл УКУ у Філядельфії відкриття курсу „Професори і наука", ціллю якого є запізнати український загал із працею українських професорів в американських університетах.

У курсі візьмуть участь слідуючі професори: Леонід Рудницький (відкриття і виклад про літературознавство), Рената Голод-Третяк (мистецтво), Петро Стерчо (історія і політичні науки), Альберт Кіпа (порівняльна література), Володимир Бандера і Федір Кушнірський (економічні науки), Христіян Кульчицький (англійська література), Олег Третяк (електрична інженерія) і Богдан Гнатюк (аеронавтика й аеродинаміка).

Виклади-зустрічі з професорами відбуватимуться щовівтірка від 13-го березня до 8-го травня. В четвер, 10-го травня, відбудеться закінчення курсу та семінар СУКІП-у на тему „Золото, срібло й діяманти".

Крім нагоди запізнатися особисто з деякими професорами університетів і коледжів у Філядельфії та околиці, слухачі матимуть теж можливість засягнути детальні інформації про поодинокі педагогічно-наукові заклади в окрузі метрополітальної Філядельфії.

Докладніші інформації про курс можна отримати на Філії УКУ: 7911 Whitewood Road, Elkins Park, Philadelphia, Pa. 19117; tel.: (215) 635-1555.

УКРАЇНСЬКО—ПОЛЬСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

Ню Йорк. — Як уже інформовано, НТША, УВАН і Польський Інститут влаштовують наукову українсько-польську конференцію, яка відбудеться у суботу, 10-го березня ц.р., в приміщеннях Польського Іситуту в Ню Йорку, при 59 схід 66-та вулиця, поміж Медісон і Парк авеню. Найкращий доїзд — підземкою Lexington uptown до 68 вулиці.

Передполудневі сесії триватимуть від 10:30-12, а пообідні — 3-6 год.

Молодь влаштовує Великодній концерт в Ірвінґтоні

Ірвінгтон, Н.Дж. — Ліга Української Православної Молоді округ Ню Йорку і Ню Джерзі влаштовує в неділю, 25-го березня ц.р., о год. 3-ій по полудні, в українській православній церкві св. Тройці, при 830 Лайонс авеню, духовний Великодній концерт. В Концерті братимуть участь хори: св. Тройці в Ірвінгтоні, св. Вознесіння в Мейплвуді, св. Димитрія в Картереті, св. Юрія в Ярдвиллі-Трентоні, св. Вознесіння в Кліфтоні, св. Андрія в Бавнд Бруку.

Дохід від концерту призначений для стипендій для української молоді. Управа ЛУПМ надіється на підтримку українського громадянства.

В Сирії розпочалась боротьба за владу

Дамаск, Сирія. — До Вашінгтону й столиць західньоевропейських держав надійшли вістки, переважно від військових аташе, про те, що між сирійською елітою розпочалась боротьба за владу і кожна з ворогуючих груп старається здобути якнайбільше впливів, щоб в майбутньому перехопити місце президента Гафеза ель-Ассада, який, згідно з опінією лікарів, хворіє на серце і може кожної хвилини відійти від активної державної служби.

З Дамаску також повідомляють, що в понеділок, 5-го березня ц.р., дійшло було навіть до перестрілки між поодинокими фракціями, зглядно прихильними до тієї чи іншої групи вояками і міжфракційна боротьба перекинулась вже на армію, доказом чого мали бути масові звільнювання і ставлення під суд старшин і підстаршин за несубординацію, а головно пропаґування політичних ідей незгідних з політичною лінією сирійського президента.

Речники Державного департаменту у Вашінгтоні і закордонні дипломати у столиці Сирії натякають, що клопоти почалися від тієї хвилини коли молодший брат президента Ріфаат ель-Ассад намагався сам перебрати владу після відходу свого старшого брата, не зважаючи на гостру опозицію військових чинників, які кажуть, що в теперішній майже воєнній ситуації і нерозв'язаному ще питанні Ливану військо повинно мати більший голос у політиці країни.

Західні дипломати кажуть, що боротьба за владу почалась зараз таки після серцевої атаки президента Гафеза аль-Ассада і триває досі, хоч вміжчасі ця боротьба була дещо притихла у страху перед ізраїльськими військовими атаками на сирійські позиції в долині Бекаа в Ливані і на ливансько-сирійському кордоні. Крім того Сирія не була певна, як поступатимуть західні альянти у Ливані, зокрема ЗСА. Тепер, коли чотири західні потуги вирішили забрати навіть свої скромні військові контингенти з Бейруту, Сирія залишилася там одинокою реальною силою і вона збирається подиктувати ливанському президентові Амінові Ґемаєльові свої політичні передумови при допомозі місцевих мусулманських екстремістів. Очевидно, це станеться при передумові, що Сирія виступатиме одним монолітом, а не як розхитана міжфракційною боротьбою держава, бо таку ситуацію напевно використають ізраїльці для поновного тиску на створення в Ливані суверенної держави без сирійських впливів.

У наступному числі Українського Тижневика:

In The Weekly, March 11:

- Update on bill to create U.S. government-funded famine commission.
- Amnesty International chapter adopts Bohdan Rebryk.
- Text of opening address at Washington seminar "American Justice: Quo Vadis?"
- Profile of Yuri Denysenko, the man behind the camera, by Marta Kolomayets.
- From our pages in 1953, Notes on people, plus our regular features.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Поклін Пробудникові нації

„Нема в нас нікого достойного проректи рідне українське слово над домовиною Шевченка: уся сила і вся краса нашої мови тільки йому й відкрилася", — промовляв над відкритою домовиною Тараса Шевченка один із його приятелів Пантелеймон Куліш, і додав: „...Будь же, Тарасе, певний, що ми Твій заповіт соблюдемо і ніколи не звернемо з дороги, що Ти нам проклав єси..."

І правду написав у своїй прегарній книжці „Життя Тараса Шевченка" один із найкращих шевченкознавців Павло Зайцев, що „День 26-го лютого (старого стилю) 1861 року став днем української національної жалоби". У тому дні, однаково, як у дні 25-го лютого (ст. ст.), за новим стилем 9-го березня, у дні народження Тараса Шевченка, немає у широкому світі ні одної закутини, де поселилися українці серед чужомовного моря, де не згадували б Тараса Шевченка урочистими сходинами — доповідями, академіями-концертами та окремими, присвяченими Шевченкові, конференціями.

Немає у світі ні в одній країні і ні в одному народі такого культу однієї особи, як є культ Тараса Шевченка в українців. Він далеко-далеко переростає звеличування геніяльного поета, бож геніяльних поетів-письмеників чимало в літературах різних народів. Культ Шевченка, плеканий від дня його смерти по нинішній день, стосується не поета, а пробудника української нації; стосується тієї людини, яка, проживши всього 47 років, з того лише 9 років як людина вільна, — не кріпак, ані не в'язень, ані під наглядом поліції, — зуміла своїм полум'яним словом перетворити аморфну етнічну „малоросійську" масу у свідому українську націю. Тому й правильно називають його пробудником нації. І правильно православний пан-отець А. Мацкевич, який ховав Шевченка у надгробному слові у Каневі, куди перевезено тіло Шевченка, нав'язуючи до євангельського тексту, сказав: „Хай так просвітиться світло наше перед людьми..." і запитував: „Яке ж це світло, про яке говорить Господь і яке повинно просіяти перед людьми? Це світло чисте, непідроблене, не омана, а світло справжнє..." — І тому Шевченка називають „світильником небесним", бо його невеличка книжка „Кобзар" стала тим українським Євангелієм, світло якого ніколи не померкне. Стовідсоткову правду мав Павло Зайцев, коли свій названий вгорі твір закінчив таким зворотом: „..Все йде, все минає... Але він (Шевченко) буде так довго безсмертним, як довго існуватиме Україна. Це ж бо він сказав своєму народові все, що йому треба знати, щоб увійти у ,народів вольних коло', щоб досягти повної самостійности. Але заповіт його ще не здійснений..."

Заповіт Тараса Шевченка „встати й кайдани порвати" ще не здійснений. Але цей ідеал існує в умах і душах всіх українців — в Україні і поза Україною сущих. Організаційно українська вільна громада не споєна ідеально, дарма, що на недавньому IV СКВУ тисяча прибулих з усіх кінців світу українців — наполовину делеґати, наполовину гості — на початку і на кінці одностайно відспівали Національний гимн і що найдразливіші справи поладнано мирно. З погляду організації ми ще не дуже добре склали іспит. Але перебільшуємо зло наших внутрішніх неполадок. Бо хоч існує широкий вахляр різних партійно-політичних середовищ і хоч існують між ними зайві, анахронічні суперечки, то водночас всі вони без вийнятку поклоняються тіні Тараса Шевченка і визнають його — ще незавершений — державно-політичний заповіт.

І тому в Україні та поза нею у вільному світі поставлено вже Тарасові Шевченкові пам'ятники і поставлять їх ще більше, коли Україна стане насправді вільною, ні від кого незалежною державою. Саме цього року минає 20 років, як здвигнено такий пам'ятник Шевченкові у Вашінґтоні. Це дає нагоду дати доказ тієї єдности духу української громади в ЗСА, яка стосується культу Тараса Шевченка. Цим культом ми спаєні досконало. Бо навіть ті з-поміж нас, які формально схиляються до автократичної системи правління, логічно, поклоняючись без застереження заповітам Шевченка, мусять, як і він, прагнути для України „праведного закону Вашінґтона", який став символом демократії.

Культ Тараса Шевченка всіх нас об'єднує і його філософія, яку ми від нього перейняли, є сильніша за філософію окремих партійних програм. Партії і їх провідники — вартості проминальні. Непроминальною є Україна і непроминальним є Шевченко — пробудник української нації, який проголосив непроминальний свій „Заповіт". І напевно прийде час, коли не стане в Україні „совєтських людей", окупантів, а будуть українці, які здійснять віщий Шевченковий заповіт.

Іван Лесько

ПОЛІТИЧНІ ПРОРОЦТВА ШЕВЧЕНКА: ЇХ ДЖЕРЕЛА І РЕАЛІЗМ

„Національний пророк" — це не якийсь почесний чи похвальний титул Шевченка, як дехто міг би думати, але це його життєва, реальна роля, надхнена внутрішнім покликанням.

Пророк у біблійному значенні — це не тільки „той, хто провидить майбутнє", але й той, хто говорить і пише в імені Бога, щоб закликати людей до добра, втішати в їхньому горі, опам'ятувати в гріхах.

В світському розумінні, згідно із словниками, пророк — це людина, обдарована незвичайною духовою і моральною проникливістю та передбачливістю, зокрема: натхнений поет. Часом також — провідний речник якоїсь ідеї, справи чи групи. Тому Іван Франко каже: „Поете... пророцький дар у тебе лиш на те,/ Щоб інший край обіцяний вказати,/ А сам не входив у житло святе". („Із книги Каф").

Всі ті здібності і функції маємо у Шевченка. В своїх поемах, особливо політичних, він навчав та напоумлював своїх незрячих або збаламучених земляків, картав за національні гріхи. В обставинах підневільної дійсности сам він не падав духом, бо бачив візію світлого майбутнього України і пророкував це майбутнє силою свого генія. Пророцтва ці є оперті на твердому переконанні в справедливість української справи і на вірі в їх здійснення; вони були і є джерелом сили для послідовників Шевченка — реалізаторів його ідей.

Добрий знавець політичної психології Вячеслав Липинський каже, що для успіху кожної політичної ідеї і дії конечна „віра в справедливість, законність і необхідність своїх хотінь і своїх впливів", передусім в ініціяторів, а потім у реалізаторів цієї акції. Це тверде переконання, що „їхня віра не є випливом тільки їх особистого, суб'єктивного хотіння, але є проявом якоїсь вищої... об'єктивної, законної і необхідної правди." З такої віри, або містицизму, випливає завзяття, витривалість і непохитність у здійснюванні намічених ідей; це Шевченкове: „Караюсь, мучусь, але не каюсь".

Шевчено був гарячим поклонником правди, віри у її силу й остаточну перемогу. Вірив також, що ця правда є по боці України. (Слова „правда" і „воля" найчастіше вживані слова в його політичних поемах). Цією вищою об'єктивною правдою є правда Божа. „А правда Божа побідить", бо „вже внучата зачались, і виростуть внучата тії/ Христові воїни святії/. І без огня і без меча стратеґи Божії воспрянуть,/ І тьми і тисячі поганих перед святими побіжать". Найпевнішою запорукою перемоги тієї правди є те, що за неї розпинався сам Божий Син. І тому Шевченко кличе і заохочує: „Борітеся — поборете!/ Вам Бог помагає!/ За вас правда, за вас слава, і воля святая".

Відомо, що Шевченко був глибоко віруючою людиною, він вчитувався у Святе Письмо, і тому у нього чимало таких висловів, як „Ми віруєм Твоїй силі/ І слову святому"; „Голосна та правдива, як Господа слово"; „Встане правда! встане воля!/ І тобі одному помоляться всі язики/ Во віки і віки"...

Воля України в Шевченка в'яжеться тісно не тільки з Правдою трансцендентальною, але і з правдою природною. Поневолення України сталося наслідком зломання природного закону, що всі люди родяться вільними. Воля України залежна від загальнолюдської волі із справедливим ладом на землі, в якому „врага не буде супостата,/ А буде син і буде мати,/ І будуть люде на землі". Тому Шевченко кидає огненний протест проти порушників цього закону: „По якому правдивому,/ Святому закону/ І землею, всім даною,/ І сердешним людом торгуєте?/ Стережіться ж..!"

Проступниками цього закону Шевченко вважав російських царів і зайдів, які самовільно фальшували і ламали договори, насилували людські і національні права, в тому і національні права України. „Чи буде кара/ царям, царятам на землі?/ Чи буде правда між людьми?" — ставить він питання, в якому міститься вже й самозрозуміла відповідь.

Своє переконання про справедливість української справи черпав Шевченко також з історії — „історії-правди", з літописів, з народних пісень і дум, оповідань очевидців тощо. Його віра в майбутню вільну, самостійну Україну спирається на її славному минулому — в першій мірі на героїчності і жертвах козаччини. Тому він передбачує, що волю України здобудуть нащадки з козацьким духом і з козацькою кров'ю, коли нарід замінить „сукровату кров" — козацькою „святою кров'ю". Тоді „козак безверхий упаде (в розумінні „вторгнеться", „увірветься")/ Розтрощить трон, порве порфіру,/ Роздавить вашого куміра"... Тоді теж

Закінчення на ст. 3.

Мирон Сурмач

Коли буде „Кобзар" Шевченка в кожній хаті, тоді буде Україна вільна

Таке я вичитав 1921 року, коли починав торговлю з книжками під числом 34 Іст 7 ма вулиця в Ню Йорку. Моя книгарня тоді називалася „Січовий Базар", бо це були часи післявоєнні, коли Січові Стрільці були у нас у великій пошані.

В Ню Йорку ми мали руханкове товариство під назвою „Гімнастична Січ". Також були в околиці „Січі" і „Соколи", що сходились і робили фізичні вправи. 1917 року на Січовім Святі в Ню Йорку було півтори тисячі гостей і пару сот січовиків у однострoях.

Був похід вулицями Ню Йорку з нагоди уродин Шевченка; ставили оперу Аркаса „Катерину' в першому Українському Народному Домі в Ню Йорку, що йшла протягом трьох вечорів за порядком і все заля була повна.

З Европи, а саме — з Відня, Берліну, Праги і з Ужгороду, почали приходити гарні видання українських книжок. Між ними була невеличка брошура про Тараса Шевченка, де було написано, що коли б „Кобзар" Тараса Шевченка був у кожній українській хаті, то Україна була б вільна. Ці слова належали Богданові Лепкому.

Я тоді вже починав бути книгарем, тож зараз написав до Берліну до проф. Богдана Лепкого, щоб він зладив повний „Кобзар", не дуже дорогий, і видав його там спеціяльно на мій кошт. Професор Лепкий дуже радо на це погодився, і за пару місяців я вже дістав дві тисячі „Кобзарів". Але я вже набув трохи практики, що книжку нашим людям не так то легко продати. Але ж і думка не давала мені спокою, думка Богдана Лепкого. Щоб скорше Україна була вільна, я видав летючку про свій бизнес і вложив до „Кобзаря" і почав роздавати „Кобзар" Шевченка даром.

Проте, один в полі не воїн. Ніхто інший не взяв собі приміру від мене і не роздавав „Кобзаря" даром. За книги ці, як і за інші, треба було платити гроші.

Пригадую, що тоді ж у Берліні, у видавництві Оренштайна, видавця жидівського роду з Коломиї, що був добрим бизнесменом, вийшли аж два наклади люксусових „Кобзарів" під редакцією проф. Богдана Лепкого. Один у трьох томах, другий — у чотирьох томах. Ці книги, однак, вже були видані на бизнес.

Тепер також виходять „Кобзарі" — і в Канаді, і в Україні. Не знаю, чи вони повні, як ті, що їх редагував проф. Богдан Лепкий, а чи не пропущене що важливе в них; це зауваження стосується найбільше підсовєтських видань. Проте добре, що книга Шевченка йде знову й знову поміж людей, щоб молодь українська та діти довідувалися більше і ширше про Великого Тараса і про Україну.

Пригадалася мені ще одна подія, як то Шевченко і його „Перебендя" вплинули на те, що і я, старий, розпочав грати на бандурі. Записав я це і в моїй книжці „Історія моєї 'Сурми' ", що упорядником був св. п. письменник Іван Смолій, що ось нещодавно упокоївся в Бозі. Добра він був людина.

Тож про бандуру. Був славний кобзар Остап Перебендя, що й прізвище своє дав він „Перебенді" Шевченковому.

Легенда каже, що Остап Перебендя найшов бандуру на могилі; це для нього Доля України в постаті дівчини поклала. Взяв він тую бандуру в руки і журиться, як він буде на ній грати. У цю хвилину з'явилася молоденька дівчина з золотими крильцями, усміхнулася до нього весело-весело, торкнулася своїм крильцем його чола і пальців на руках, а відтак взяла бандуру і заграла про степи запорізькі, про подих української ночі і гимн волі. А тоді віддала бандуру Перебенді і щезла невидима.

Сів Перебендя на могилі і почав грати. Самі пальці бігали по струнах, а струни то плакали, то сміялись.

Коли Перебендя вернувся на Січ, так усе товариство обступило його, розпитуючи, що це він приніс і де дістав. Від того часу бандура все веселила запорожців, чи на Січі, чи в походах.

Розповідь про бандуру Остапа Перебенді — це описана Дмитром Тягнигорем леґенда, але моя історія з бандурою — правдива. Можете колинебудь переконатися. Ніщо не дає мені такої приємности, як грання на бандурі, без різниці, чи хто слухає чи ні. Я вже на емеритурі понад двадцять років. Хочете мати веселе зайняття на емеритурі, купіть собі бандуру, купіть собі „Кобзаря" Шевченкового.

І нехай не буде ні одної української хати, де не було б поруч Євангелія Шевченкового „Кобзаря"

Проф. Мирослав Борисюк

ІДЕЯ ОСОБИСТОЇ ПОСВЯТИ У ШЕВЧЕНКА

„Ми не лукавили з Тобою,
Ми просто йшли, у нас нема
Зерна неправди за собою".

Т. Шевченко

I.

Життя кожної людини, з волі Божої, хистке, воно не стале, воно повне страждань і вічних небезпек. Тому й кожний з нас старається уникати страждань, турбот, тяжких переживань і вести тихе та спокійне життя. „У всякого своя доля і свій шлях широкий", — писав Шевченко у „Посланії", та не забув жартом сказати про себе, коли б хто хотів знати про нього. Його відповідь щира, сильна і пряма: „А що ж то я? Ось, люди добрі, Я гуляю, бенкетую в неділю і в будень: А вам нудно, жалкуєтесь... Їй Богу, не чую! І не кричіть! Я свою п'ю, а не кров людськую...!"

Оце відповідь Шевченка. І ми її розуміємо, що тільки велика, творча людина, із безмежною любов'ю і посвятою, аж до самовідречення, має право про себе так сказати. Така людина понад життя лишиться вірною своїм святим ідеалам, слухняною викликові Долі, і хоч би цілий світ із усіма вирафінованими тортурами накинувся на неї, хоч би скажена ворожа лють шаліла над нею, бичувала її або єхидними підступами хотіла зломити її душу, — ця людина витримає у своїй постанові і вірі, і хіба згине тілом, але духово вийде переможцем!

Наш народ знає багато таких світлих мужів від заран̀я історії аж до сьогодні, а поміж ними з подивом дивимось на найбільшого з них, на світлу постать нашого генія, поета, національного пророка Тараса Шевченка. Кожний з нас знає, що він таким був і таким залишиться по всі часи. Але мало з нас питає себе, що зробило його таким, що він для нас найбільший?

Ось тут й наша відповідь: не в щасті, не в оп'янілій буйність юности, не в гурті любих друзів, не серед бурі оплесків на естраді, але там, де не доходить світло і людське око, там, де брязкають кайдани, де чути стогін і жахливі зойки, там почалися і життя і безсмертна слава поета.

Тюрма! Так! Царська тюрма — каземат — вбійча і жорстока, так само як тайґа і Сибір! Чому тюрма? — запитаєте. Таж Шевченко міг жити на волі, що йому дали друзі. Хіба він не вмів чи не хотів її шанувати? Чи не краще було йому посвятитися малярству і писанню гарних романтичних баляд, або поїхати на Україну і зажити безжурним життям між своїми? Справді так було з Тарасом від 1838 року, коли викуплено його із кріпацтва, аж до 1846 року, коли він прогулювався в'юнкими вулицями столиці, що ціла потопала у білих духм'яних акаціях і бурих, п'янких до безтями каштанах...

Вийти поза місто, понад Славуту, станути на Володимирській Гірці, а там — перед розмріяними очима юнака розгорнулася широко Україна... і з ланами широкополими, аж до обріїв, з небом злитих . Гляне на північ, а там почерез провалля, де бився Кожум'яка із змієм, майорить Печерська Лавра, із своєю понад всі золотоверхі бані, стрілистою у небо дзвіницею. А далі, у зеленій гущавині, заховався Видубецький манастир. А там, у центрі княжого Києва, пишається твір українського духу і генія — наша Свята Софія.

В уяві молодого поета відроджуються і пересуваються картини героїчного минулого цього города, ввижається князь святий Володимир і кияни на Хрещатику, а там — у Дніпровій хвилі. Тут князь Ігор веде своїх воїв на Візантію. Тут дзвенів побідоносний поклик: „Іду на вас!" князя Святослава; тут Ярослав Мудрий провожав свою доню Анну, майбутню королеву Франції; тут же володіли могутні князі і великі гетьмани.

Не один вечір просидів Тарас над книжкою або на київському бульварі, на розмовах із своїми друзями, професорами, дослідниками, такими ж ентузіястами минулого України, як він сам. Ось професор Микола Костомаров — ентузіяст, романтик, революціонер, захоплений великими революціями, що тоді зірвали з тяжких феодальних основ цілу Европу. Костомаровмесіяніст: він вірить, що наш нарід має стати провідником у відродженні Сходу Европи, у визволенні всіх слов'янських народів.

Родиться у молодих серцях запал і віра у відродження України, назріває думка створити організацію, яка вкоротці прибере назву Кирило-Методіївське Братство , в центрі якого став Пантелеймон Куліш. Шевчено шанував Костомарова і Куліша, він віддався почуттю приязної дружби до них і рівночасно переливав свої думки і ідеали на папір. Шевченко написав тоді найсильніші свої поеми: „Сон", „Іван Гус", „Невольник", „Великий Льох", „Кавказ", „Наймичка", „Посланіє", „Холодний Яр", „Заповіт".

В цих поемах Шевченко порушив велику силу питань про теперішнє, про минуле і про майбутнє України. Тут і його ідеологія, тут його пророцтва, тут його найсміливіший виклик усім катам і кривдникам України. Шевчено шанував ідеї Куліша, Костомарова, Бодянського і інших братчиків, що тепер треба братися до освідомлення мас, що тепер пора подати дружню руку всім братам слов'янам, і злити велику ідею волі у одному панславістському морі. Одначе він рішається на дальший крок, і на зборах читає їм своє „Посланіє", де братчики чують кепкування з ідеї панслов'янства й рівночасно довідуються про його власний чин.

(Продовження буде)

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН заявив зібраним на нарадах в Колюмбусі, Огайо, євангеликам, що під час його Адміністрації Америка повертається назад до Бога. Для контрасту він пригадав 1970-ті роки, як роки морального розкладу американського суспільства, зросту порнографії, злочинства, торгівлі наркотиками на широку скалю, розпусти тощо. Церковні лідери тепло вітали Президента між собою, хоч деякі з них, особливо консервативні, мають політичні застереження і побажання до політики Уряду.

Анна Власенко-Бойцун

ІСТОРИЧНІ НАЗВИ В ПОЕЗІЇ ШЕВЧЕНКА

(До 170-річчя народження Т. Шевченка)

I.

Поезія і проза Т. Шевченка вміщає понад тисячу різних географічних назв, пов'язаних з історією України або життям поета. Найперше місце займають історичні назви України-Руси, друге — це назви південнозахідньої Азії, де поет карався протягом 10-ти років, а третє — місцевості Росії.

Особливу увагу присвячує поет українським назвам, передусім трьом: головній ріці, столиці і самій території, які розглянемо в цій статті. Найдавніші історичні назви рік (гідроніми) і місцеві назви (топоніми) знаходимо у переспіві „Плач Ярославни" зі „Слова о полку Ігоревім":

В Путивлі граді вранці-рано
Співає-плаче Ярославна,
Як та зозуленька кує,
Словами жалю додає.
— Полечу, каже, зигзицею,
Тією чайкою-вдовицею,
Та понад Доном полечу,
Рукав бобровий омочу
В ріці Каялі...

...І каже: Дужий і старий,
Широкий Дніпре, не малий!...

О мій Славутицю преславний!
...Моє ти ладо принеси...

Шевчено вживає дві назви на ріку України — стародавню назву Славутиць і новішу назву Дніпро, щоб тим підкреслити давню важливість водного шляху із півночі на південь, що ще більше підкреслене аж чотирма прикметниками-епітетами: старий, широкий, немалий, і преславний. До двох інших гідронімів поет прикметників не додає, бо вони не грали великої ролі в нашій історії.

Поет з гордістю і пістизмом згадує ті часи, коли Україна була вільна: У Києві на Подолі/ було колись... У Києві на Подолі/ Братерськая наша воля... У Києві на Подолі/ Козаки гуляють...

Історію своєї батьківщини ділить поет на дві епохи: вільну і славну, та підневільну та безталанну. В пролозі поеми „Гайдамаки" поетові ввижається славне минуле:

...Пишними рядами
Виступають отамани,
Сотники з панами
І гетьмани — всі в золоті,
У мою хатину
Прийшли, сіли коло мене
І про Україну
Розмовляють, розказують:
Як Січ будували,
Як козаки на байдаках
Пороги минали,
Як гуляли по Синьому,
Грілися в Скутарі
та як, люльки закуривши
В Польщі на пожарі,
В Україну верталися,
Як бенкетували...

Тому найбільше своїх історичних поем присвятив поет Гетьманщині, Козацькій державі, Запоріжжю і Коліївщині, оспівуючи боротьбу за волю:

Було колись — в Україні
Ревіли гармати;
Були колись — запорожці
вміли панувати...

...Чорна хмара з-за Лиману
Небо сонце криє:
Синє море звірюкою
То стогне, то виє,
Дніпра гирло затопило.

„А нуте, хлоп'ята,
На байдаки! Море грає —
Ходім погуляти!"...
„Не в Синопу, отамани,
Панове-молодці,
А у Царград до султана
поїдемо в гості...

Гідроніми — Дніпро, Лиман, Синє море (Чорне) яскраво насвітлюють ідею поеми: володіє той, хто вміє панувати — сильний і відважний, той, хто не боїться ані труду ані смерти. А топоніми Україна, Царград, Синоп показують точно місце, звідкіля і куди ходили запорожці в походи. Ще краще застосовані гідроніми в поемі про козацьку славу „Гамалія". Тут водними шляхами летить молитва-скарга козаків-невольників на острів до козацької фортеці Січі:

Отак у Скутарі козаки співали;
Співали, сердеги, а сльози лились;...
Босфор аж затрясся, бо з роду не чув
Козацького плачу; застогнав широкий...
І хвилю, ревучи, далеко-далеко
У синєє море на ребрах послав.
І море ревнуло Босфорову мову,
У Лиман погнало, а Лиман Дніпрові
Тую журбу-мову на хвилі подав.
Зареготався дід наш дужий,
Аж піна з уса потекла:

„Чи спиш, чи чуєш, брате Луже?
Хортице сестро?".— Загула
Хортиця з Лугом: „Чую, чую!" —
І Дніпр укрили байдаки
І заспівали козаки:...

Названі поетом гідроніми: Босфор, Море, Лиман, Дніпро, виконали завдання Гермеса-посланця і передали вістку зі Скутари на Хортицю. Отже тут гідроніми виконують потрійну ролю, і місця, і часу, і руху.

(Продовження буде)

Політичні...

Закінчення зі ст. 2.

„Церква-домовина
Розвалиться...і спід неї
Встане Україна.
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти!...

Не менш важливим джерелом Шевченкових пророцтв була його геніяльна інтуїція. Психологічно Шевченко, на мою думку, являє собою тип чистого ідеаліста-інтроверта („інтровертність" — це спрямовання уваги на внутрішнє „я", з перевагою внутрішніх переживань), в якого перевагу мають інтуїція і почування; таке поєднання психічних сил властиве також пророкам. Пророчі візії і образи з'являються в них тоді, коли інтуїція зосереджується на елементах підсвідомости, зокрема підсвідомости колективної (Карл Г. Юнг). Юрій Липа завважує, що одним з таких елементів кожного здорового організму є переконання про вічну його тривалість всупереч всім непригожим обставинам. В українців проявляється це в переконанні непереможности, чи, як висловився один англійський турист в 1930-х роках, що „українці, подібно як англійці, ніколи не знають про те, що їх переможено." Приклади на це явище наводять теж українські автори, черпаючи їх навіть з новішої історії. Німецький автор клясичного твору „Про війну" К. Клявзевіц каже, що війна — це проба волі, і той є непереможений, хто не насмілюється признати свої поразки).

Разом з державною самостійністю передбачив Шевченко також державний лад України — лад на зразок справедливого „закону Вашінгтона", тобто народоправний, демократичний устрій. Шевченко був певний, що такого закону „діждемося таки колись".

Вкінці передбачив Шевченко, що до світлої майбутности України причиниться і його творчість; він писав: „Орю свій переліг, убогу ниву, та сію слово, — добрі жнива колись то будуть".

Реалізм Шевченкових пророцтв

Звисочений стиль і поетична форма Шевченкових пророкувань могли б робити враження фантазій чи літературних фраз, коли б не мали згаданих реальних основ.*) Шевченко — реаліст, він знає, що всі передбачені ним блага не прийдуть самі від себе. Тому він велить готувати сили до боротьби, заохочує до неї та передбачує трудноші і перепони в тих змаганнях. Він бачить небезпеку, що вороги не дозволять на ширення його ідей серед українського народу і будуть присипляти його нарід у рабстві, темноті і матеріяльних нестатках. Коли ж настане догідна хвилина для визволення, — збудять його (народ), наче в огні, неспроможного до ефективної дії. Тому Шевченкові не однаково, якщо „Україну злії люди присплять,лукаві,/ І в огні її,окрадену,збудять..".

Сповнилося це трагічне передбачення у вагомі революційні роки 1917-1921, причину невдачі яких приписується головно непідготованості до зриву народних мас і їх проводу, коли приходилося „будувати і націю і державу" (Петлюра). Шевченкові політичні ідеї на Наддніпрянщині були заборонені окупаційним російським режимом, їх не плекано з покоління в покоління, і тому вони не могли бути ефективні в названий час.

Проте таке явище буває і в інших поневолених народів, як каже згаданий на початку цієї статті Липинський, особливо там, де провідній верстві забракне витривалости і завзяття в боротьбі, відданости своїм ідеям аж до посвяти життя. Зразком витривалости ставить він провідну верству Еспанії, що передавала ідею свого визволення з неволі маврів з покоління в покоління, і аж по двох століттях осягнула свою мету. Державнотворчі ідеї ніколи не обмежуються одним поколінням. Тому так довго тривало також створення Франції (кілька століть), а з'єднання Італії стало можливим аж триста років після смерти творця цієї ідеї Н. Макіявеллі. Не коротко тривав час, коли Ірляндія здобула самостійність. Чим вищі ідеї, тим більше часу вимагає їхня реалізація.

У нас з відносною тяглістю могли жити і плекатися Шевченкові ідеї в Галичині, під відносно не тяжкою займанщиною Австрії і Польщі, тому й дали кращі результати. Тут за декілька десятиліть високо зросла національна свідомість інтелігенції і мас, які в пригожий час (Друга світова війна і по ній) станули до добре організованої боротьби за здійснення Шевченкових ідей — за національне визволення і державу. Ця боротьба ще не дала перемоги, а окупація червоної Москви поширилася і на Західні українські землі; але понесені жертви життя і крови за ці ідеї, разом із жертвами наддніпрянських братів, створили найтривкіший фундамент для української державности і дають підстави вірити, що в майбутньому — здійсняться Шевченкові пророцтва.

*) Зразком прозорого стилю таких предбачень можуть бути слова о. В. Подолинського в його брошурі „Слово перестороги" з 1848 р.: „Хіба ж українці не знають, що були колись славні — як українці?... Ми — українці, й віримо сильно в воскресення вільної, незалежної України. Скорше чи пізніше, — на тім нам зовсім не залежить... Бо чим же є століття в житті народу?!

ЗВЕРНЕННЯ БКС

ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ 45-РІЧЧЯ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Сорок п'ять років минає від того часу, коли 14-го березня 1939 року через Хустську радіостанцію прем'єр-міністер Августин Волошин проголосив самостійність Карпатської України.

Сорок п'ять років минає від того пропам'ятного дня, коли 15-го березня 1939 року Сойм Карпатської України окремим законом затвердив самостійність Карпатської України, проголосив її Карпатсько-Українською Республікою на чолі з президентом, якого вибрав ще того самого дня в особі о. д-ра Августина Волошина.

Сорок п'ять років минає від того часу, коли цю самостійність Карпатської України припечатали своєю кров'ю найкращі сини українського народу, зі всіх його земель, у бойових рядах Карпатської Січі проти наших наїзників.

Сорок п'яту річницю цих світлих подій святкуємо в розсіянні по цілому світі. У своїх серцях святкує її весь український народ, хоч він ще сам стогне у брутальній московсько-большевицькій неволі. Святкують її всі українці з надією, що по темній ночі неволі прийде світлий день Воскресіння Волі Українського Народу!

Дорогі громадяни українці!

Найсвятіша кров впавших на полі бою героїв Карпатської Січі, як теж кров замордованих нашими ворогами-окупантами послів Сойму і членів Уряду Карпатської України з о. президентом Августином Волошином на чолі, кличе нас, усіх українців, іти їх слідами в боротьбі за волю всього українського народу, в боротьбі за одну українську соборну й самостійну державу!

Хай сорок п'ята річниця самостійности Карпатської України сцементує нашу єдність! Хай скріпить наші бойові ряди! Хай дасть нам силу й розум витримати останній іспит нашої політичної і державницької зрілости, нашої щирої самостійности і безкомпромісової соборности!

Слава Україні !

Центральний Провід Братства Карпатських Січовиків

Успіх вечерниць „Червоної Калини"

У суботу, 3-го березня, відбулися традиційні вечерниці „Червоної Калини" з презентацією 16-ти дебютанток у присутності 470 гостей, з яких 75 відсотків молодих, і саме тому були вони успішними.

Вечерниці відкрила голова Комітету Христина Навроцька, вітаючи усіх гостей, зокрема дебютанток, та дякуючи їхнім батькам від громади за збереження традиції та за введення їхніх дочок в українську громаду.

Дебютанток представляла Іванна Ганкевич, а їхніх партнерів — Орест Кебало. Вхід дебютанток на залю був повний чару, до чого причинилася вміла підготовка Роми Прийми-Богачевської.

Гості мали змогу танцювати без перерви під звуки двох оркестр: настроєвих мелодій оркестри Богдана Гірняка з приємним співом Ігоря Раковського, а для молодої генерації під більш сприємливі звуки української „рак" музики „Хлопців зі Львова", дебют яких на нюйоркському терені був дуже вдалий.

„Червона Калина" може справді похвалитися, що „світ належить молодим", які так приємно провели час.

Х.Н.

Вісті з УВАН в Канаді

• В місяці січні ц.р. тут завершено передачу архіву Ліги Українських Політичних В'язнів до Військового Історичного Архіву і Музею УВАН у Вінніпегу. З Мюнхену наспіли дві останні посилки, знову з Дахавського Студентського Комітету в Ню Йорку, картотека 184 осіб, якою скористувався цей Комітет в часі своєї акції, щоб привернути українським політичним в'язням, які були ув'язнені в концтаборі Дахав, належне ім'я.

• Архів ЛУПВ, який стосується у великій мірі українських політичних в'язнів німецьких концентраційних таборів, зберігався в останніх роках у приміщеннях европейського ЗУДАК-у та був під безпосередньою опікою його директорів, найперше, сл. п. д-ра Михайла Рудка, а після його смерти в опіці мгра Антона Мельника. Обом названим належиться велика подяка від української спільноти за їхню безкорисливу опіку.

• При кінці лютого появляться з друку у видавництві УВАН дві друковані праці: збірник УВАН на пошану 90-річчя української спільноти в Канаді п. н. „Ню Сойл енд Рутс". Поява цього збірника дещо припізнилася з чисто технічних причин. Збірник УВАН буде розісланий всім жертводавцям негайно після появи. В серії „Бібліографія" друкується англомовна праця мгр Наді Олійник п. н. „Роман Рахманний: Бібліографі Гайд ту де Селектед Воркс". Цей довідник охоплює публіцистичну працю Романа Рахманного, яка появилася в різних журналах англійською, французькою, голляндською та іншими мовами. В серії „Літопис" появиться праця інж. А. Качора п. н. „Червона Калина".

• УВАН та Центр Українських Студій при Манітобському університеті спільно спонзорують приїзд до Вінніпегу проф. Петра Потічного на місяць березень. Запрошений гість виголосить тут дві доповіді: на форумі університету — „Українсько-жидівські стосунки", та на форумі УВАН „Російський націоналізм".

• Традиційна Шевченківська Сесія УВАН відбудеться цього року 11 березня з головною доповіддю проф. Ярослава Розумного в авдиторії Центральної міської бібліотеки. В той же по традиції будуть надані Шевченківські грамоти заслуженим діячам.

Окрема редакційна Колегія УВАН веде працю над підготовкою збірника УВАН, присвяченого 1000-літтю хрищення України. Редакція радо вітає оригінальні праці авторів, які стосуються названої теми.

Нюйоркська...

Закінчення зі ст. 1.

ліки, особливо за кантату для прослави того, який немов дороговказ світить усім поколінням ось уже півтора століття. Свято закінчено могутнім національним славнем, що його розпочав хор, а підхопили усі присутні на залі.

Про декорації і всі інші технічні справи подбав дуже дбало інж. Тарас Гірняк.

Виходячи із залі так і відчувалося у розмовах між присутніми, що Шевченківський концерт був вдалою імпрезою і гідним вшануванням Пророка, в першу чергу, завдяки добрій підготові мистецької програми, що її повністю виповнив хор „Думка", солісти і рецитаторка. Зокрема хор своєю зіспіваністю, гарними голосами, інтерпретацією пісень та зовнішнім виглядом (нові жіночі строї) викликав захоплення.

УВАГА!
ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!
МИ ПОТРЕБУЄМО ВАШОЇ ПОМОЧІ—
Це наше тисячоліття
988 - 1988

Тисяча років тому, ми українці стали християнами під проводом нашого великого Святого, князя Володимира Великого. Це й причина великого святкування. Ми не можемо позволити, щоб ця подія була поминена, зменшена або усунена.

ЦЕ НАША СПАДЩИНА.
Ми українці були наділені багатою релігійною і культурною спадщиною. Це не прийшло нам легко. Наші предки, наші родини, мусіли за це боротися, вони віддали за це своє життя. Для нас українців не остає нічого іншого, як живучи в вільні країні практикувати свою релігію і тим самим спричинитися до збільшення цеї спадщини для наших дітей і грядущих поколінь. Секретаріят Тисячоліття бажає розвинути й зберегти цю спадшину. **Та ми потребуємо вашої помочі.**

ЦЕ НАША КУЛЬТУРА
Ми є гордовитий нарід. Ми гордимося нашою культурою—співаємо, танцюємо. Наша пожива неперевершенна. Ми маємо великих артистів, великих мислителів. Тепер коли то приходить хвилина радости й віднови, стараймося створити різні твори, щоб прославляти дари Божі зглядом нас. Секретаріят бажає замовити артистів, щоб змалювали гарні ікони. Повинна бути написана опера, що представляла б хрещення українського народу. Треба б написати історію християнства в Україні, історію Української Католицької Церкви в вільному світі, більше число релігійних творів у відношенні до Тисячоліття—все це для того, щоб передати наступним поколінням багатство нашої спадщини. **Та ми потребуємо вашої помочі.**

ЦЕ НАША РЕЛІГІЯ.
Його Святість, Папа Іван Павло II, ось так описав цю велику подію у своєму листі до Кардинала Йосифа Сліпого при нагоді оголошення тисячоліття:

Так приходимо до року 988, коли князь Володимир, внук блаженної Ольги, почав поширяти християнську віру серед усього населення своїх городів, і він теж зарядив, щоб усі мешканці його столичного городу перед ним, його родиною і грецьким духовенством публично і спільно охрестились в ріці Дніпро. Таким, отже, чином почав він поширення віри, найперше в межах свого князівства, а потім аж до крайніх місцевостей своєї країни «Русь».

Приходить час великого святкування, а ще більше час духової обнови. Найважливіше завдання Секретаріяту Тисячоліття це помогти українському народові в цій духовній обнові. Секретаріят бажає помагати парохіям планами, пропозиціями, і всякою літературою, щоб зміцнити духові сили. Вложено окремий Молебень, і ювілейний гімн появиться вневдовзі. **Та ми потребуємо вашої помочі.**

З'ЄДНАЙМОСЯ РАЗОМ!

Допоможіть нам зробити це Тисячоліття славним для українців де б вони не були. Ми звертаємося з просьбою до кожної родини в вільному світі, щоб вона своєю жертвою причинилася до відсвяткування Тисячоліття; це станеться, коли піддержимо Центральний Ювілейний Комітет для збереження української спадщини.

РАЗОМ МОЖЕМО ВЧИНИТИ ЩОСЬ ВЕЛИКОГО!

ПОДБАЙТЕ ВИКОНАТИ ТАКІ ЗОБОВЯЗАННЯ:
1. **Подбайте, щоб стати членом, що підтримує Центральний Ювілейний Комітет. Членська вкладка виносить 25.00 на 1984, 1985, 1986, 1987 і 1988 р. Платити можна по 25.00 кожного року, або заплатити одноразово суму 100.00.**
2. **Старайтеся продовжати свою духову й культурну працю в своїй парохії приготовляючись до Тисячоліття.**
3. **Притягніть свою родину й приятелів до праці повязаної з Тисячоліттям. Вашої помочі потребує Центральний Ювілейний Комітет як також Епархіяльний Комітет.**
4. **Заохочуйте інших, щоб підтримували Центральний Ювілейний Комітет.**

Золота Членська Карта буде видана всім відданим членам з благословенням Високопреосвященнішого Митрополита Максима Германюка, ЧНІ., що є головою приготувань Тисячоліття, як також з підписами преосв. Кир Михаїла Гринчишина, ЧНІ., Генерального Секретаря ювілейних приготувань Тисячоліття, та впр. о. Т. Кравчука, ЧНІ., Помічника Генерального Секретаря приготувань до Тисячоліття.

Приготовляйтеся тепер до Ювілею Українського Тисячоліття, 1988.

Не відкладайте! Виповніть і вишліть цю форму, щоб стати членом, що підтримує Центральний Ювілейний Комітет.

ПРОХАННЯ, ЩОБ СТАТИ ПІДТРИМУЮЧИМ ЧЛЕНОМ

Імя ____________________

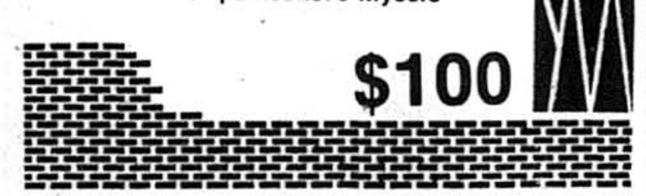
Адреса ____________________

____

Парохія ____________________

Сума __________ **Замітка:** Офіціяльний рецит—розписка буде виданий для вжиття при плаченню доходового податку.

Проситься висилати до: **Millennium Secretariat—Central Jubilee Committee, 233 Scotia Street, Winnipeg, Man., Canada R2V 1V7**

6-та листа

ПОЖЕРТВИ НА БУДИНОК УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

від 1-го липня до 31-го грудня 1983 р.

Оксана і Олександер Тишовницькі .... 2 500 дол.
Н. Н. .... 1,000 дол.
33-ій Відділ СУА .... 1,000 дол.
Анна і Володимир Раки .... 600 дол.
По 500 дол. — Іванна і Володимир Мартинці, Ірена і Мирон Руснаки, Володимира і Степан Сливоцькі, Роман Вольчук, Самопоміч — Рочестер.
47-ий Відділ СУА .... 496 дол.
Фалина Кульчицька .... 490 дол.
По 300 дол. — Ірена і Орест Гафтковичі, Оксана Колесніченко, Федір Олійник, Окружна Управа СУА — Огайо.
По 250 дол. — д-р Ірена Гребеняк, Стефанія і Дмитро Косовичі, Зенон Михалевський, Н. Н.
Олена Скорецька .... 200 дол.
Оксана і д-р Зиновій Мельники .... 150 дол.
По 125 дол. —Марта Ярош, Оксана Рак
По100 дол. — д-р Віталій Богданів, Стефанія і Роман Цегельські, Ірена Хухра, Надія і д-р Микола Дейчаківські, Марія і Орест Гладкі, Ольга і Мирон Гнатейки, Олександра Грабовецька, Іван Івахів, Евстахій Ясеновський, подружжя А. Кейбіди, Павло Колтунюк, Ольга Навіри, Аркадія і проф. Володимир Петришини, Йосиф Порайко, Марія Ржепецька, Анастазія Смеричинська, Стефанія Залітач.
Марія і Любомир Лямпіки .... 80 дол.
По 50 дол. — Марія і Людвик Бахи, Евдокія і Юрій Боберські, Ірена і Мирослав Чарни, Ірена і Юрій Кобзярі, Марта Крамарчук, Валентина Кузьмич, Ольга Овсянецька, Людмила і Василь Сердюки, Ольга і ген. Павло Шандруки, Богдан Тарнавський, Олена і Мирон Тицькі, Марія і д-р Володимир Віщуки.
Лідія і Волтер Гладкі .... 40 дол.
Ольга Малаховська і родина .... 30 дол.
По 25 дол. — Урзуля і Остап Балабани, Юлія Дашко й Ірена Городинська і Теодора Британ, Аліса Ґураль, Лінда і Ростислав Гусари, Михайло Качмарчук, Дарія і Волтер Ломницькі, Стефанія Повальчак, 83-ій Відділ СУА.
По 20 дол. - Ольга і Степан Ганушевські, Олександра Куницькі, Олена Назар.
Осип Залеський .... 15 дол.
По10 дол. — Олена Довгалюк, Марія і Іван Кіндзерські, Пелагія Кулик, П. Лиман, Стеля і Степан Сорохтей, Ірена Ткачук.

UKRAINIAN MUSEUM
203 Second Avenue • New York, N.Y. 10003

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що 2-го березня 1984 р. відійшов від нас наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, БРАТ І ШВАҐЕР

бл. п.

ПАВЛО ПОКІНСЬКИЙ

народжений в Стрию, Україна

ПОХОРОН відбувся 6-го березня 1984 р. з похоронного заведення П. Яреми на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Ню Йорк.

Горем прибита родина:
ЕВФРОЗИНА — дружина
ДАРІЯ — донька
ІВАН, ОЛЬГА, ТЕОФІЛЯ і ВОЛОДИМИРА, брат і сестри з родинами в Україні
ОСИП — брат з родиною в Німеччині

•

Замість квітів на могилу, просимо складати на Патріярший Фонд.

У глибокому смутку повідомляємо всіх Побратимів Комбатантів, що дня 14-го лютого 1984 р. з Волі Всевишнього відійшов у Вічність

бл. п.

ШКАРУПА ЮРІЙ

[illegible] 1-ої УД УНА

ПАНАХИДА та ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 16 та 17 лютого 1984 р. в церкві Покрова Пресвятої Богородиці.

•

Його дружині Іванні та Родині щиро співчуваємо.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Члени Станиці 1-ої УД УНА в Клівленді, Огайо

8-ий Відділ ОДВУ ім. Д. Вітовського у Клівленді, Огайо

Ділимося сумною вісткою з Членством ОДВУ і всім нашим Громадянством, що 28-го лютого 1984 р., несподівано, відійшов у Вічність на 61-му році життя

сл. п.

Зеновій Єзерський

довголітній член Управи Відділу, член ОУН і активіст Патріяршого руху.

ПОХОРОН відбувся 3-го березня 1984 р. з Помісної Української Католицької Церкви св. Покрови у Пармі, Огайо.

•

Дружині і всій Родині Покійного висловлюємо найщиріші співчуття.

Управа

Баль лікарів і інженерів в Ню Йорку

У суботу, 4-го лютого ц. р., в Ню Йорку в репрезентаційному готелі П'єр відбувся великий традиційний баль Українського Лікарського Товариства Північної Америки (УЛТПА) і Товариства Українських Інженерів Америки (ТУІА) відділів метрополії Ню Йорк з презентацією дебютанток.

Ці престижеві балі влаштовуються кожного року згаданими товариствами і належать до вдалих культурно-розвагових імпрез року. Вони втішаються великою популярністю та славою не лишень на терені Ню Йорку, але й з дальших сусідніх стейтів збирається велике число учасників, особливо нашої студіюючої молоді, яка, хоч виросла й виховалася в чужому оточенні, овіяна сантиментом любови її батьків, щиро горнеться до своєї громади. Як виявилось, багатьом бажаючим гостям при зголошенні на баль, відмовлено квитки вступу із-за браку місця на залі.

Баль почався о год. 8-ій вечора коктейлем, під час якого його учасники мали змогу весело провести час у товаристві своїх знайомих і близьких приятелів. Бенкет почався о год. 9-ій. Відкрив його голова Відділу ТУІА інж. Ігор Рицар, вітаючи зібраних гостей, а відтак представив пань, що підготовили презентацію дебюту, а саме: Марту Ворох, Звениславу Ворох і Марію Гончаренко. При цій нагоді він склав подяку аранжерам балю, довголітньому імпрезовому референтові УЛТПА д-рові Р. Кисілевському та інж. О. Щеснюкові, а згодом дальше ведення програми передав голові Відділу УЛТПА д-рові Любомирові Ворохові, який вміло провів церемонію презентації дебютанток, що випала особливо гарно й граціозно.

Дебютантки зі своїми супровідниками; стоять (зліва): Марія Гладун, ескорт Андрій Ганкевич; Калина Чолган, ескорт Корнило Чорній; Галя Сонна, ескорт Денис Чорній; Наталка Семчишин, ескорт Роман Білинський; Ганя Клим, ескорт Ігор Черник; Рома Когутяк, ескорт Зенон Мельник; Христина Зінич, ескорт Олесь Кмета; Ляриса Ворох, ескорт Маркіян Черник; Марта Бачинська, ескорт Роман Явний.

Дебютантки в білих сукнях з китицями квітів у руках із своїми ескортами у фраках викликали у глядачів на залі святково-настроєве враження. Під ніжні звуки оркестри „Темпо" поодинокими парами входили вони на залю, а майстер церемонії дебюту з підвищення подавав відомості про їхню освіту та школи, у яких вони вчаться. Потім пані з Комітету вручили всім дебютанткам пропам'ятні конюшинки, а чисельно зібрана громада щирими оплесками вітала їх, приймаючи всіх, як зрілих юначок, у ряди дорослої громади.

Після цієї врочистої хвилини д-р Л. Ворох склав дебютанткам побажання, в якому закликав всіх, як вихованців молодіжних організацій і майбутніх пересмників нашого організованого життя тут, на поселеннях, продовжувати традиції батьків своїх, любити своє рідне-дороге і побажав їм щоб, шукаючи квітки щастя в житті, знаходили її на українській ниві, на своєму полі, щоб таким чином запевнити якнайдовше існування та живучість як окремої української субстанції тут, на поселеннях.

Н.Н.

Вісті з Осередку св. Андрія в Норт Порт — Мінерал Спрінг

• В день 22-го січня відсвяткувала наша соборницька громада 66-ту річницю державности України. Отець митрат Т. Форостій виголосив молитву, яку він провів у Білому Домі в залі Конгресу у 1967 році, запрошений Управою УККА і церковною ієрархією.

Вступне слово виголосила наша поетеса Лариса Тимошенко. Підхорунжий армії М. Дорошенко, відзначений трьома хрестами заслуги, прочитав свій Універсал. У друку появилися його спомини із часу боротьби за волю України у двох виданнях „Холодноярськими стежками" та „Трагедія України". Згодом д-р Я. Грабович виголосила із почуттям вірш „Любіть Україну". Проф. Богдан Козак прочитав фрагменти із листа Головного Отамана Симона Петлюри, написаного до еміграційних організацій. Зміст листа дуже цікавий і повний цінних політичних проблем у спектрі накреслення нашої майбутньої політики в вільній українській державі. Валя Бабич з відчуттям талановито рецитувала вірш „Універсали", а Марія Кізак — вірш про Тараса Чупринку. Хор під дириґентурою інж. П. Грабовича при акомпаньяменті д-р С. Грабович, проспівав дві ліричні пісні „Крилець, соколе, дай" та „Живи, Україно". Свято закінчено українським національним гимном „Ще не вмерла Україна".

• 8-го лютого д-р В. Книш виголосив історичну доповідь „Від Варшавського договору до Ризького трактату". Прелеґент подав у своїй доповіді документально опрацьовану історію польсько-українських політичних відносин та потенціяльної децизії спільної мілітарної акції за звільнення окупованих етнографічних областей України. Дві союзницькі армії успішно зайняли Київ і могла б змінитися карта Східньої Европи у нашу користь. На жаль, невистачаюча військова підготовка та національна несвідомість народних мас була причиною нашої невдачі. Присутні із великою увагою прослухали прелеґента та після доповіді задавати йому численні питання, на які одержували вичерпні відповіді. Дискусія була дуже цікава.

• 12-го лютого святкувала наша соборницька громада Свято Героїнь. Відкрив його наш культурно-освітній референт Е. Гриньків. Вставши з місць, присутні хвилинною мовчанкою вшанували жінок героїнь, які згинули за волю батьківщини. Це свято відбулося у 60-ліття геройської смерти Ольги Басараб та 30-ліття жорстокого злочину Москви — розчавлення танками 500 безборонних жінок і дітей в Кінґірі.

Слідувала дбайливо та помистецьки опрацьована програма: скрипкове сольо проф. Володимира Третяка, який заграв „Ноктюрн" Л. Левицького та „Козаченьку, куди йдеш?" В. Безкоровайного у супроводі на фортепіяні д-р С. Грабович. О. Ріпецька деклямувала поезію „500".

Хор під батутою інж. П. Грабовича, піяно д-р Я. Грабович, виконав дві пісні, сольо — д-р Б. Ничка: „Дума про Почаївську Божу Матір" та „Ой, зійшла зоря".

На закінчення відтворено реферат-монтаж, у який ввійшли твори: О. Бабія, Ганни Черінь, Лесі Лисяк, Євгена Сверстюка, Василя Стуса й інших у виконанні Ольги Кобзяр, Міри Повх, Павлини Різник, Жені Семанюк та Марійки Тесарович. Рясними оплесками дякували слухачі виконавцям.

До успіху свята, що перевершило усі попередні свята з такою ж тематикою, спричинилися усі виконавці та гість-доповідач д-р З. Книш і своєю відданою працею культурно-освітній референт Е. Гриньків, який є чи не рушійною силою духового життя нашої соборницької громади.

ВЕГ

60-ліття з українським Гарвардом

Кеймбридж, Ма. (ФКУ) — Ярослав і Ольга Дужі не лише активні й віддані представники ФКУ в Дітройті, але й визначні меценати. Можна сміливо сказати, що у творенні українського Гарварду є частина їх життя: тут їх труд, їх гроші, їх приклад, посвята. Тут — доброчинство вищого рівня.

Ольга Дужа є членкою екзекутиви Фонду катедр українознавства, а протягом шести літ була на запрошення ради директорів Гарвардського університету членкою візитаційного комітету для департаменту українistики.

В Гарвардському університеті створено видавничий фонд для україністики ім. Ярослава і Ольги Дужих, який ці філантропи від самого його початку доповнюють щорічно 10,000-доляровими вплатами. Цей фонд заплановано в сумі 100,000 дол. Половину з тієї суми фундатори вже пожертвували.

При кінці минулого року, з нагоди 60-ліття Ярослава Дужого (народився 25-го листопада 1923 р.), знайомі і приятелі тієї родини змінили свої побажання Ювілятові грошовими пожертвами на фонд українських студій в Гарварді.

Ярослав (у третьому ряді, перший зліва) і Ольга (сидить друга зліва) Дужі в УНІГУ, Кеймбридж, поміж співробітниками ФКУ.

Значніші датки склали Степан і Анна Феденки, Ігор і Стефа Королі, Степан і д-р Валентина Савчуки, Осип та Іванка Ворики, Микола й Марія Перцовичі, Джім і Мері Бремери, Зенон і Оксана Стельмах, Іван і Ольга Сірки, Іван і Люся Панчаки, Володимир і Ольга Огрини, Володимир і Нені Януші, Володимир і Елеонора Варшавські, Степан Михальчак, Текля Шаран, Марія Драгомирецька.

Дякуючи жертводавцям за прихильність до українського Гарварду і підтримку, приєднуємося і ми до їх побажань.

Бажаємо Ярославові Дужому міцного здоров'я, щастя, успіхів і багато погідних літ прожити у щедрій Господній благодаті.

Бажаємо всій сім'ї цих визначних громадян-патріотів Ярославові й Олі, їх дітям і внукам всього доброго.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 11-го БЕРЕЗНЯ 1984 р.

Трой, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Николая 191-ий Відд., о год. 4-ій по пол. в парафіяльній залі української католицької церкви Пресв. Діви Марії при 459 Друга вул. в Трой, Н. Й. На порядку нарад: звіти та вибір урядовців на 1984 р. Просимо всіх чл. взяти участь у цих річних зборах. — В. Колодій, секр.

Нюарк, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в українській католицькій школі при Айві і Сенфорд Авеню. Проситься чл. прийти та вирівняти залеглі вкладки. Найкраще платити вкладки чеками і посилати прямо до Відділу. — Юлія Демчук, секр.

Філядельфія, Па. Річні загальні збори Т-ва Любов 45-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в домі Округи УНС. На порядку: звіти Управи і К. Комісії та вибір нової Управи на 1984 р. Просимо усіх чл. прибути на збори. — Управа.

Чикаґо, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. Юрія 379-го Відд., о год. 1-ій по пол. при 843 Western Ave., в залі Ukrainian Civic Center. В програмі: вибір Управи на 1984 р., звіти Управи і полагодження важливих справ. Проситься чл. прибути на збори. — В. Семків, фін. секр.

Чикаґо, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. Володимира 114-ий Відд., о год. 12-ій дня в парафіяльній залі св. Володимира при 2250 В. Кортез. На порядку: звіти членів уступаючої Управи і К. Комісії та вибір керуючих органів на діловий рік 1984. З огляду на важливість справ у денному порядку, приявність усіх членів обов'язкова. Якщо на визначений час не явиться приписана статутом, потрібна кількість чл., тоді Загальні річні збори відбудуться годину пізніше при всякій кількості приявних і будуть правосильні. Після зборів — перекуска. Управа.

Джерзі Сіті, Н. Дж. Річні загальні збори Б-ва св. І. Хрестителя 270-го Відд., о год. 3-ій по пол. в УНДОмі в Джерзі Сіті, Н. Дж. На порядку: відкриття зборів, вибір президії, прийняття протоколу попередніх зборів, звіти уступаючої Управи, дискусія над звітами, уділення абсолюторії Управі, вибір Управи і К. Комісії, схвалення пляну праці на 1984 р., доповідь представника Головного Уряду УНС, різне, закриття зборів. — А. Струк, гол., С. Островський, секретар.